

**මිගමුව නගරය ආඩිත 1800-1930 කාලපරිච්දියට අයත් සොහොන් ස්මාරක
අධ්‍යායනය**

යසස්මී සෙව්වනදී සමරකෝන්

පුරාවිද්‍යා අධ්‍යායන අංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

පරිපාලන බේදීම්වලට අනුව මිගමුව, බස්නාහිර පළාතේ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයට අයත්ව ද තුශේලිය වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර වෙරලේ මිගමු කළපුව කේන්ද්‍රකර ගතිමින් වෙරළබඩ ක්‍රාපයට අයත් වේ. බටහිර යටත්විෂ්ත සමයන්ට අයත් නොයෙකුත් පුරාස්මාරක හා සංස්කෘතික මෙම නගරයේ තවමත් ශේෂව පවතියි. මිගමුව ආඩිතව රාජකාරී කළ හා ජ්‍යවත්තු විදේශීකාරී මරණයෙන් අනතුරුව ස්වාගමානුකූලව මිහිදන් කිරීම මෙම නගරය තුළම සිදුකර ඇත. එම සොහොන්වල ආභාසය සමකාලීනව දේශීයන් ද ලබාගෙන තිබේ. මෙම වාරිතුවල ප්‍රතිඵ්‍යුතුක් ලෙස ශේෂ වූ සොහොන් ගල් ආශ්‍යයෙන් 1800 - 1930 අතර වූ සමාජීය වාතාවරණය, වාරිතු, විශ්වාස, ආභාසයන්, විවිධත්වයන්, සම්බන්ධතා සහ සොහොන් ගල් ආඩිත නීරමාණ අයය අධ්‍යායනය අරමුණ වේ.

1800-1930 අතර කාලයට අයත් පුසාන ගල් මිගමු නගරය ආඩිතව පිටිපන පුසාන තුමියෙන් හා මිගමුව නගර සහ තුමියෙන් හමුවේ. පිටිපන පුසාන තුමිය, පිටිපන දේවස්ථානය අසලින් ඉදිරියට මිටර 2ක් පමණ ගමන් කළ විට හමුවේ. මිගමුව පොදු පුසාන තුමිය මිගමු නගරයේ සිට ඇඩිනවිස් මාරුගෙයේ පිහිටා තිබේ. මේ සම්බන්ධව පුරුව පර්යේෂණ සංක්ෂිප්තව සිදු කෙරී ඇත. පර්යේෂණ කුමවේදය ලෙස ශේෂතු අධ්‍යායනය හා සම්මුඛ සාකච්ඡා සිදුකරනු ලැබේණි. මෙමයින් උක්ත කාල පරාසයට අයත් සොහොන් ගල් වාර්තාකරණය සිදුකළ අතර සොහොන් කොත් අධ්‍යායනය මගින් විදේශීයන් අනුගමනය කළ සොහොන් ස්මාරක පිහිටුවේ කුම දේශීය ජනප්‍රඛානින් හා උසස් සමාජීය කොටස් දිගින් දිගටම පවත්වා ගෙන ගොස් ඇති බව ද දේශීය සාමාන්‍ය කණෝලික ජනතාව සොහොන් කොත් නීරමාණය ඉතා සරල හා සිංහල හාභාව පුදාන මාධ්‍ය කොටගෙන සිදුකර ඇති බව ද හඳුනාගැනීණි. මුල්කාලීනව කළගල් හාවිතා කළ ද පසුකාලීනව දේශීය හෝ විදේශීය උසස් සමාජය ආනයනික කිරීගරුව ස්මාරකවලට යොමු වී ඇතත් දේශීය සාමාන්‍ය කණෝලිකයන් අතර කිරීගරුව ගල් හාවිතයක් දක්නට නොමැත. ආගමික නැගුරුව හොඳින් දක්නට ලැබෙන අතර විදේශීය ආභාසය කළුගත වන තෙක් දේශීය සමාජවල තදින් පැවති බව පෙනී යයි. අක්ෂර හාවිතය හා නාමකරණය ද මෙයට සාක්ෂි වේ. දේශීය බොද්ධ ජනතාව ද මෙම කුමය තම සොහොන් ස්මාරකය සැකසීමේ දී ආභාසයට ගෙන ඇත. 1800-1930 දක්වා සමාජ ස්තරායන සම්බන්ධ වැදගත් සාධක කිහිපයක් ද මේ හරහා හඳුනාගැනීණි.

ප්‍රමුඛ පද : සොහොන් ගල්, බයිබල් පාය, මරණය, ගොෂකය